

Pogovarjati se s Sebastianom je privilegij. Praznik za oči in ušesa. Tisti njegov prepoznavni, globoki, malce raskavi glas ... Najbrž od cigaret. Porjavel obraz malce skriva za skuštranimi lasmi in skoraj belo brado. Sebastian je filmofil, zavzet bralec, obiskovalec koncertov, uživaški motorist, mislec. Zna uživati življenje, dosti razmišlja o njem, zna se ustaviti, ni odvisen od vsečkov. Televizije ne gleda že 25 let.

Tekst: **ALENKA SIVKA**
Foto: **MATEJA J. POTOČNIK**

Vsestranski igralec
Sebastian Cavazza
o miru, teatru in življenju

Če se sprijaznimo z usodo, na neki način umremo

»Če hočeš komu kaj dati, moraš najprej dati sebi.«

Za njim je 70 vlog v gledališču, 60 filmskih in televizijskih vlog, 60 sinhronizacij risank. V zadnjih letih ga imajo še posebej radi režiserji na območju nekdanje Jugoslavije, pa tudi Evrope. Snema film za filmom: bosansko dramo Moški ne jočejo, srbski ZF-film Ederlezi Rising, slovenske Prebujanja, Gajin svet in Izbrisana. Pa nadaljevanke Sence nad Balkanom, trilogijo Vinetou, hrvaški film Alekski, komedijo Koja je ovo država ...

● **Režiserji na ozemlju nekdanje Jugoslavije vas imajo strašno radi, vabijo vas v mnoge filme. Kako je prišlo do tega?**

Videli so me v gledaliških predstavah, ko sem dostikrat gostoval na tem območju z Mladinskim gledališčem, in tako sem počasi začel snemati filme z njimi. Vmes sem eno leto živel v Beogradu in snemal, spoznali so me, videli, kaj delam, in tako gre to naprej.

● **V bosanskem filmu Moški ne jočejo igrate slovenskega psihiatra Ivana, ki se pride ukvarjat z vojski različnih narodnosti s posttravmatskim sindromom. Film ste posneli v rekordnih osemnajstih dneh.**

To ni rekord, delal sem že štiri ali pet filmov v tako kratkem času. Ederlezi Rising, Ičila, Prebujanja ... To je žalostno dejstvo, a takšni so finančni pogoji. V tujini snemajo mesece in mesece, prej imajo priprave ... Posledično trpi kakovost. A če imaš dober scenarij, dobre igrance, se da posneti film tudi v tako kratkem času.

● **Posneli ste kar nekaj slovenskih filmov, ne vidimo pa vas v slovenskih nadaljevalkah, ki jih je trenutno lepo število. Ali zavračate vloge ali vas ne povabijo?**

Nadaljevanke so produkcijsko zelo neizprosne. Če delaš zraven teater, skačeš z enega prizorišča na drugega. Ne pristajam na tak način dela. Dela se hitro. Sicer jih ne gledam, ker ne gledam televizije že 25 let. Plačujem Netflix in druge platforme, gledam filme, hodim v kino. Pa tudi ne vidim se v telenovelah.

● **Igrali pa ste v nadaljevalki Sence nad Balkanom, ki je sicer obsežna, a kakovostna. Bili ste negativec. To je bil najbrž izziv za vas.**

Vloge negativcev so večplastne, lahko se bolj »igračka« z njimi. Zato so igralcem v užitek. Bje-logrič (Dragan, režiser te nadaljevanke) je najprej odlični igralec, hkrati pa izvrstnen režiser, ker se zaveda, kaj vse lahko igralec doprinese k vlogi, če mu to seveda pustiš. Sicer je res tudi, da rad v zadnjem hipu vse spreminja. Meni je to blizu, nekaterim pač ne. Ve, kaj dela, in to dela dobro. Igralcu zaupa. Mu pusti, da sam kreira vlogo, mu ne porče kril. V tujini igralce spoštujejo precej bolj kot pri nas.

● **Za vlogo v filmu Ederlezi Rising ste dobili nagrado za najboljšo moško glavno vlogo na beograjskem Festu. To je kar lepo priznanje.**

Nagrade so seveda potrditev za delo s strani strokovnih sodelavcev iz industrije, a so tudi kot hemeroidi: slej ko prej jih faše vsaka rit. (smeh) A če delaš samo za nagrade, si lahko tudi hitro razočaran, ko je ne dobiš. Fest je velik festival, z dolgo tradicijo, selekcija je bila močna. V filmu Ederlezi Rising igram kozmonavta, ki ga pošljejo na Alfa Kentavro, da bi tja prinesel severnokorejsko ideologijo juče, potem ko je Zemljo uničil kapitalizem. Moj lik Milutina je neke vrste sociopat. Želi potovati sam, ker tako najbolje deluje. A mu korporacija Ederlezi s pomočjo socialnega inženirja zraven vsili še sopotnico, androida, kot neke vrste igračko in supervizorja hkrati. Med njima se začne odvijati melodrama, ki razpira filozofski diskurz o prihodnosti, ki na čaka pri sobivanju z umetno inteligenco. Film v ekspoziciji nosi močno distopično

noto, ki počasi zdrsrne v arhetipska vprašanja o moško-ženskem odnosu.

● **Je bilo kaj drugače, ker je vaša soigralka v tem filmu pornozvezda Stoya?**

Nič drugače, jaz si ne izbiram soigralcev, igralce izbirajo drugi, kastingdirektorji, producenti, režiserji. Jaz se moram samo naučiti tekst in se izogibati pohištvu. (smeh)

Bolje je, da vstaneš od računalnika in narediš tistih 10.000 korakov, se pomeniš sam s sabo, sestopiš vase in si že na poti iz depresije. «

● **Vaše življenje je razpeto med gledališče, snemanje filmov, koliko časa imate zase?**

Moje življenje je že ves čas razpeto med gledališčem, filmi in televizijo, sinhronizacijo risank ... Čas zase si je treba vzeti. Si napolniti baterije. Za dušo z umetnostjo – iti v gledališče, na razstavo, koncert, v kino, za telo pa iti v naravo in poskrbeti, da imaš fizično kondicijo. Ritem dela v teatru je neizprosen. Filmov se ne snema tako dolgo, teden, mesec, dva je hudo, potem pa je spet mir. Priletiš in greš. V teatru pa si ves čas. Dobro je, da igralec vzdržuje kontinuiteto tako na odru kot pred kamero.

● **Ste si predstavljali točno to, ko ste želeli biti igralec?**

Si mi ni bilo treba kaj dosti predstavljati, saj sem pri očetu videl, kako to gre. Ampak ja, to je točno tako življenje, kot sem si ga predstavljal.

● **Pa vam kdaj kakšna vloga ali predstava ni všeč, a jo morate oddelati? Jernej Šugman je rekel, da ga je od takšnih predstav pekla koža.**

Seveda so tudi takšne vloge in predstave. Znotraj vsega tega moraš najti užitek, da to sploh lahko počneš. Drugače nima smisla. Tudi če ti je težko, moraš najti pot, da vse to ponotraniš, da vlogo igraš z lahkoto in z užitkom. Ker v nasprotnem publika to občuti, tako v teatru kot pred kamero. Sicer pa je to naša izbira. V vsakem trenutku lahko rečeš ne, ne grem se več. In greš kolnarit. Ali delaš svoje stvari.

● **Katere stvari so, poleg poklica, pomembne v vašem življenju?**

Narava, družina, prijatelji. Šport in zabava. Potovanja. V poklicu pa, da te izpolnjuje, kar počneš za preživetje. Da si pomirjen sam s sabo, da lahko mirno spiš. Da iščeš načine, izzive za svoj talent, se neprestano učiš. Ko se zakoreniniš in misliš, da vse veš, v tistem trenutku sam v sebi umreš. Da iščeš stvari, ki te ženejo naprej. Lepo je, da si iskren do sebe in da veš, da nekaterim stvarim ne homo nikoli prišli do konca. V poklicu, v osebnosti rasti ... Ultimativno spoznanje je smrt. Takrat si zrel za odhod. In tega spoznanja ne moreš deliti z nikomer.

● **Kaj počnete, da ste boljši, tako v vlogah kot v življenju?**

Izobražujem se, hranim svojo dušo. Hranim jo z umetnostjo, z duhovnostjo, delom na sebi. Z branjem literature, s hojo v naravi, športom. Gradim odnose. Vsak odnos raste do trenutka, ko se odločiš, da nisi več pripravljen vsega vlagati vanj. Takrat lahko raste naprej v neki drugi obliki. Človek, človeštvo nasploh ima potrebo po etiketiranju, pojasnjevanju, iskanju odgovorov v zvezi z naravo in njim samim v njej. Pri tem gre za neke vrste atavistični strah, negotovost. To je naš mentalni sklop. Narava nima potrebe po pojasnjevanju. Ona samo je. Od vekomaj. Tukaj in zdaj. Misel, t. j. možgani, ima neke, srce pa ima oči. S srcem lažje vidimo nekatere stvari. Misli preskakujejo v kvantnih pre-

skokih, v nanosekundah, v različne dimenzije. Kadar pa si miren, veš, čutiš, da je vse v redu. Kadar poslušáš telo, kadar razbremeníš samega sebe tega miselnega toka, ki nam vsem povzroča strahove, se lahko umiriš. Vsi iščemo ta mir v sebi. Da potem lažje delujemo v družbi, odnosih, poslu. Zato v vlogah in v življenju poskušam najti mir.

● **Če prav razumem, nas zafrkava razum.**

Razum je seveda tudi ključnega pomena. Z njim lahko sprožimo ozaveščenost, ki je edino pomembna: ne kaj je bilo, ne kaj bo, ampak kaj je tukaj, zdaj. Ali živimo v preteklosti, v spominih, ki so bolečina, ali v prihodnosti, ki je vedno negotova. Ritem sodobnega človeka je postal neizprosen. Hektičen. Informacije, storilnost, hiperprodukcija vsega. Ljudje postajamo instantne jušne kockice, in to nas bega. Pozabljamo nase, nimamo se časa ustaviti in reči: »Vse je v redu.« In šteti ovc ali poslušati listja ter se prepuščati občutku vetra. Ker brezglavo begamo sem in tja.

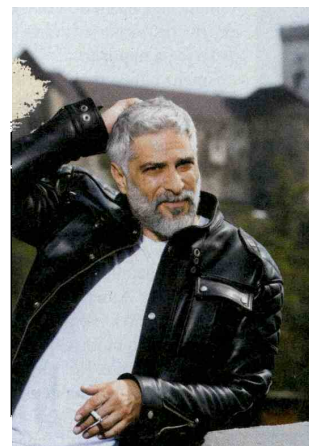
● **Nekateri se bojijo ustaviti in razmisliti o sebi.**

Seveda, ker se bojijo, da bodo kaj zamudili. A ne hodo ničesar zamudili. Vzemti si čas zase. Če hočeš komu kaj dati, moraš najprej dati sebi. Neki mir, ljubezen.

● **Odnosi so težka stvar.**

Če si rečemo, da so težki, so lahko težki. A če rečemo, da so zanimivi, da se neprestano spreminjajo, lahko postanejo izziv. Če na kolesu spomniš, da boš padel, padeš. Prav tako je z odnosi.

» **Nimam Facebooka, Twitterja, Instagrama, pa čisto dobro živim. Tudi brez televizije živim odlično. Čeprav sem verjetno za druge malo čuden. «**

● **Kako pa je z ljubeznijo? Kaj je ljubezen?**

Ljubezen je mir, je srce. (nasmeš) Je razumevanje, spoštovanje, dopuščanje, odpuščanje. Najprej sebi, potem še drugim.

● **Ste našli mir v sebi?**

Iščem ga vsak dan znova. Nič ni dokončno razen smrti. Vse je delo, proces, pot. Ljudje imamo v sebi nekaj, kar nas žene, želja po preživetju. Če pa se sprijaznimo z usodo, takrat na neki način umremo.

● **Ali pa životarimo. Zakaj danes toliko ljudi životari, pače v depresijo?**

Zato, ker družba, v kateri živimo, deluje po principu ustrahovanja s strani množičnih medijev. In ker ljudje mislijo, da potrebujejo na milijone všečkov, da bodo imeli boljše samopodobo. Selfiji, Instagram, Twitter, FB, vsi bi radi bili ustvarjalci mnenja. To so instantni šoki, triggerji, impulzi, ki te peljejo v odvisnost od njih. Potrebuješ jih vsak dan. To je instantno zadovoljevanje impulzov in sme to vodi v depresijo. Ker imamo občutek, da smo povezani s svetom, a smo vse bolj odtujeni. Cele dneve delamo. Ženemo se za boljšim avtom, višjo pla-

► čó ... Bolje je, da vstaneš od računalnika in narediš tistih 10.000 korakov, se pomeniš sam s sabo, sestopiš vase in si že na poti iz depresije.

● **Tudi starejše generacije »padajo« na te všečke.**

Tak čas je to, to je v trendu, mainstream. Če tega nimaš, si čuden, in jaz nimam. Nimam Facebooka, Twitterja, Instagrama, pa čisto dobro živim. Tudi brez televizije živim odlično. Čeprav sem verjetno za druge malo čuden. Množični mediji so najhujše orožje, hujše kot kemično, ker delujejo navidez neinvazivno.

● **Prijatelj igralec je prišel do spoznanja, da je na koncu dneva pomembno samo to, da nekoga stisneš k sebi in ti reče: »Vse bo v redu.« Vse drugo ni pomembno, je rekel, denar, uspeh ...**

Če imaš ljubezen, razumevanje, spoštovanje, potem mislim, da imaš vse. In znanje. Ki ti ga nihče ne more vzeti. Lahko te poniža, zapre, razčloveči, ampak tega ti ne more vzeti.

● **Zdite se mi zelo stabilni. Vas kaj lahko zamaje?**

Če imaš odprto srce, si ranljiv, te lahko marsikaj zamaje. A ostajati moraš zvest temu, kar nas izpolnjuje kot ljudi.

● **Imate odprto srce?**

Skušam ga odpirati, a včasih ga tudi zaprem.

● **Kdaj?**

Tudi jaz se kdaj ustrašim. Življenje živimo vsak dan znova. Tekma traja dlje kot slalom, pri katerem dobiš medaljo in si zmagal. Vsak dan znova si v štartni hišici na slalomu. Vsak dan znova greš lahko ven pri tretjih vratcih in moraš »štanfati«, teptati sneg nazaj do vrha. Boriš se za medaljo, za preživetje. Vsak dan znova – do konca.

● **To je pa naporno!**

(smeh) Nihče ne pravi, da ni. A zdaj že filozofirava. To samo pomeni delo na sebi in na odnosih. Ne moremo počivati. Tudi meditacija je delo, ukvarjanje s sabo je delo. Japonec, kadar pije čaj, pije čaj, ne brska zraven po telefonu. Kadar dela suši, dela suši. Kolege, ki med vajami ali snemanji neprestano brskajo po telefonih, sprašujem, kje so, kaj delajo, zakaj so tu samo napol. Sami si grenimo življenje, razpršeni smo na sto strani. Iz tega prihaja depresija. Amerika je pred nami, stvari z zamikom prihajajo k nam. Tudi depresija. Prevzemamo kapitalističen modus vivendi. Moram imeti kredit, moram imeti vse. Res moraš?

● **Kako vi gledate na denar?**

Potrebujem ga, da preživim, zapravljam ga, da živim. V tujini lahko od enega projekta živijo pet let, pri nas niti slučajno. Jaz si z denarjem kupujem svobodo, da mi ni treba delati ravno vsega. Da lahko izbiram, kaj bom delal. To se mi zdi pomembnejše kot nov avto. Denar je zame sredstvo. Da si lahko vzamem čas, da grem smučat, hodit v hribe, na izlet z motorjem, z mulci na pico.

● **Ko sva pri mulcih, vaša dva sta selfgeneracija, kako ju učite življenja?**

Učita se ga vsak po svoje in skupaj z mano. Nekaj je moj zgled, nekaj so njune odločitve. Če si kateri od njiju zaželi uro, mu rečem: »Kupi si jo. Teh sto evrov lahko uporabiš za nakup ure ali za tečaj potapljanja. Tvoje življenje, tvoja izbira.« Povem, kaj mislim, povem, kakšna so pravila pri meni doma, pospravljata za sabo, likata si srajce ... Imata pa avtonomijo v odločitvah, ker jima zaupam. Stara sta 19 in 21 let, sta samostojna fanta. Hodimo v kino, v teater, na koncerte, gledamo filme, se pogovarjamo o tem, imata dobro razvito kritično misel, vsak svojo – in to je lepo. Predati sem jima skušal samostojnost, odgovornost, izobrazbo, spoštovanje narave, soljudi, živali, vsega, kar nas obkroža. Vode. Voda kroži in se spreminja kot življenje. Samo ona je. V raznih oblikah. ■